

Justícia Social

Quan serà comprès que el patriotisme consisteix, sobre tot, a fer la pàtria digna?
GABRIEL ALOMAR

15 cts.

SETMANARI SOCIALISTA

Redacció i Administració: Viladomat, 108 (Impremta)
Apartat de Correus, 757 - BARCELONA

El Problema de l'organització obrera a Catalunya

Socialisme i catolicisme

Per a "La Publicitat"

Una de les característiques del liberalisme històric—d'allò que nosaltres entenem per liberalisme—fou la tolerància a tota creença ciutadana. Quan l'Inquisició perseguia als no catòlics pel sol fet de no ésser catòlics i els cremava a centenars en públics autes de fé, sorgiren els lliure-pensadors que proclamaren el dret de tot home a pensar i opinar.

El Socialisme recull aquesta herència del respecte sagrat a tota consciència humana. Per ésser socialista n'hi ha prou amb que es posi l'interès públic o social per damunt de l'egoisme individual, que es combati el capitalisme particular en quant és instrument d'exploitació de les classes treballadores, es desenvolupi la col·laboració entre els obrers amb el cooperativisme de producció i de consum, la sindicació de tots els treballadors manuals i intel·lectuals per reivindicació de llurs drets i es vagin incorporant als municipis, organismes regionals i a l'Estat tots els monopolis econòmics que avui estan en mans d'empreses particulars. Per a tot això cal capacitar l'obrer, cal fer-li assequible tots els graus d'ensenyament, cal que s'entreni en totes les activitats socials. I és necessari una alta dosi de moral en els individus que dirigeixen les corporacions.

Tots els obrers del socialisme català han d'ésser homes lliures civilment, plens de dignitat, és a dir, no han d'ésser juguet de cap cacic ni de cap patronal soi-disant protectora.

Però mai hem demanat als nostres companys llur credo religiós prèviament per figurar entre nosaltres.

Si algun company s'ha esbravat contra el cristianisme en el nostre setmanari, un altre pot fer l'apologia del mateix.

No hem combatut al catolicisme com a manera de pensar ni com a ètica conductora.

Tenim amistats entre catòlics honrats de la mateixa manera que entre homes que verifiquen tots els actes socials de llur vida civilment.

La nostra tolerància pels catòlics es doncs total. I la nostra sociabilitat no fóra, arribat el dia, inferior a la dels socialistes belgues, si els catòlics que dirigeixen la política dels sectors catalans fossin capaços de defensar les reformes socials més indispensables i tinguessin la mateixa tolerància envers els heterodoxes.

"L'esperit de convivència ciutadana i nacional" que demana amb molt bon criteri "La Publicitat" del dia 9, existeix doncs en nosaltres. Estem persuadits del gran bé que pot reportar a la civilització. I àdhuc creiem que és beneficiós per a la causa que el partit defensa, perquè serà escoltada i estudiada millor pels adversaris i els que la creguin justa s'hi sumaran.

No pensem que es puguin convèncer els homes que no figuren al costat nostre amb violències i impropis, ans es crea en ells amb la disputa un estat d'esperit irat que els privaria de reflexionar clarament. El diàleg serà de substituir doncs a les polèmiques i lluites apassionades si volem que les nostres idees s'escampin, si volem acostar-nos a una era de pau i llibertats civils.

Aquesta tàctica, amics treballadors, no es cap claudicació si hom serva tota l'energia i no renega de cap principi. Aquesta tàctica no és contrària a la tàctica revolucionària. Aquesta tàctica de predicació serena i conversa persuasiva és la tàctica que ha d'enfortir-nos, que ha de crear nuclis cada dia més poderosos de l'obrerisme. Aquesta manera de

tractar-nos farà possible l'intel·ligència entre els obrers i la formació d'un front únic, impossibilitat fins ara, per les campanyes divorciants injustificades i per recels no motivats.

A Catalunya hi ha algun catòlic i algun sacerdot que sent i voldria totes les reivindicacions obreres. Però llur veu, encara que potent i catalana, no es la del catolicisme oficial. La paraula del catolicisme oficial a la nostra terra es la continguda en el manifest que signaren els prelatos de Catalunya no fa gaire.

Ja pot comprendre "La Publí", que políticament i socialment hi ha doncs a la nostra terra diferents catolicismes. De possible intel·ligència amb els uns i d'un refractarisme i incomprensió amb els altres.

Cal despertar a tots els homes de la terra, cal predicar més.

Ja ho aneu fent confrare i seguïu endavant.

L'obrer català i el Socialisme

I

En Gabriel Alomar encarrega a la "Unió Socialista de Catalunya" la tasca de rectificar l'actuació del nostre obrerisme.

Fa molt de temps que volia jo plantejar aquesta pregunta: Perquè l'obrer català no ha estat mai socialista? De la contestació noble i sincera depen la nostra eficàcia.

La massa obrera catalana sempre ha sentit una repulsió, aquesta és la paraula, vers el socialisme. Els apòstols del socialisme a Catalunya no han estat pitjors que en altres terres peninsulars; per què mai han pogut tenir prou adeptes per a pesar en la direcció de l'obrerisme català? Això és el què cal esbrinar i cal que tots els nostres homes contestin, posant-se la mà al cor, amb total llealtat i concretament, deixant-se de fulleraques retòriques.

La contesta primera serà atribuir-ho tot a l'influència àcrata; ella ha dictat l'apoliticisme, ella ha dictat l'estat de perpètua agitació, morbosa moltes vegades, una vertadera esmofilia, que ha fet que de l'obrerisme català, d'una gran capacitat, amb homes austers i de mentalitat superior, en resultés una obra eixorca i un desgabell d'organització, d'orientació i de consciència a darrera hora. Però l'influència anarquista no era la causa, era l'efecte. Els anarquistes manaven, no perquè els creessin, sinó perquè els mateixos sindicats els creaven.

Els anarquistes d'aquí, tot i tindre homes de gran vàlua, mai un geni s'ha imposat per les seves dots extraordinàries; a més a més, els sindicats han renovat els homes continuament, per la vida convulsiva que han portat sempre, per l'absència en el govern d'una tolerància liberal constant, les associacions obreres han viscut en la clandestinitat moltíssimes vegades i a llurs directors la presó o la emigració els ha eliminat sovint. Per què, doncs, aquesta continuada influència dels àcrates? Serà degut a una idiosincràcia del obrer català? Si és així, com creiem, cal estudiar aquest tarannà i el nostre socialisme, per a fer-lo una cosa viva, posar-lo a l'abast de llur mentalitat; el socialisme és prou noble, prou liberal i prou apte, per a dintre llur doctrina arredosar-si un poble que té una originalitat i una iniciativa futurista.

Quan la ruptura de la primera Internacional els obrers catalans van decantar-se cap a la interpretació bakunista de la lluita obrera. Des de llavors, els sindicats o han estat francament anarquistes, com darrerament, o s'han mogut dintre un societarisme apolític reclosos a la solució dels plets econòmics obrers, repudiant, inclús, tota eficàcia idealista obrera, igual que un tradesunionisme de fa trenta anys. Tan els uns com els altres coincidien en una

conclusió evident, bandejar dintre dels sindicats tota intervenció en el govern de la collectivitat; els uns ho defensaven en raons filosòfiques més menys complicades i clares i els altres en raons de tàctica.

Això ha fet aparèixer al nostre obrer com enemic de la política, i la realitat no ha estat pas aquesta. Nostre obrer com a ciutadà ha intervingut en les lluites polítiques tantes vegades com se li ha cridat l'atenció, i així el vell republicanisme molts cops el disciplinà i així el lerrouisme li donà durant molt temps una idealitat democràtica aprofitada i escarnida pels capitosos.

Fixem-nos-hi bé en el fet del lerrouisme i com cas històric estudiem-lo i eduquem-s'hi. Quan ell vingué, tota la massa obrera organitzada de la nostra terra era francament llibertària, quan menys apolítica, més encara, antipolítica. En Lerroux amb el seu republicanisme anarquitzant, als primers temps, sapigué emmenarla a un activisme governamental. Bona part dels anarquistes més exaltats abandonaren llurs idees i feren eleccions i fundaren casinets de barriada on predicaven a tot hora la bona nova del "pavo republicano". Quedaven, està clar, uns quants purs, que com a vestals cuidaven que el foc sagrat de l'Acràcia no refredés les seves cendres.

Tot el poble obrer seguí al líder del radicalisme, tot aquell poble que feia poc temps es desentenia de tota intervenció política i la més pura concepció de la democràcia era escarnida i entesa com una forma més o menys subtil d'esclavitud. En Lerroux i els seus corifeus havien vençut en tota la línia. Predicada la més tèrbola concepció de República i de Democràcia en formes violentes, amb una lírica pavoxística, emprant a cada moment les terminologies de "El Progreso" de Madrid, periòdic republicà, escrit per anarquistes, i parlant en anarquista, els nostres obrers escoltaven llurs prèdiques com una actuació antiburguesa. Però en ple èxit el lerrouisme, tenint darrera a la multitud proletària de Catalunya, lligats amb ell part de les directives dels sindicats, mai aquest obrer que votava, que cotitzava a la Fraternitat o a la Casa del Poble de barriades, que combatia a trets pels carrers amb solidaris o requejets, permeté que llur sindicat d'ofici ajuntés, ni de prop de lluny, la seva actuació a l'actuació del partit que li tenia el cor robat. Ostensiblement, ni de sota mà, recordem cap associació de resistència que prengué acords favorables al lerrouisme i llurs homes. L'obrer, el més lerrouista, com a obrer proclamà sempre la independència de la seva associació.

I és què l'obrer de Catalunya ha encarregat al sindicat una missió econòmica pura i no ha volgut que la política s'hi barrejés de cap de les maneres. Ell podia lluitar per a una democràcia cridadera que era, no una col·laboració de classes, sinó una desconeixença, una ocultació de l'existència de classes, però el sindicat el volia exclusiu per a la lluita de classes, amb tota la seva puresa, sense barrejar-se ni poc ni molt amb llurs enemics, sense acceptar-ne ni el més petit pensament ni la més petita tàctica.

Ha fet del sindicat, el nostre obrer, un arma pura de guerra, d'una guerra aferrissada, constant, paroxística.—Aquest paroxisme ha donat per resultat que no hagi pogut crear un exèrcit regular, eficaç per a la victòria, sinó un sistema de guerrilles que es formen i es disolen amb gran facilitat però d'obra purament negativa.—Ha repudiat sempre tota iniciativa que pogués distreure el sindicat d'aquesta tàctica bèlica. Ni mutualitats, ni cooperatives han estat empreses seriament pels nostres sindicats. Ell es mutualitzava per un altre cantó, ell fundava la seva cooperativa, però fora del sindicat, lluny del sindicat, no volia res que enterbolís la seva labor immediata de guerra a ultrança a la burgesia.

Actuar en el nostre món obrer desconeixent la seva psicologia particular, el seu tarannà, serà assegurar-se un fracàs cert, una eixorquia en l'obra; al capdevall de moltes jornades ens trobarem segurament els mateixos homes, més envellits, decepcionats, renegant per la desfeta, havent malhaurat un esforç gros. Cal acceptar el nostre obrer tal com és ara, potser amb el temps mudarà, i no distreure la nostra acció en empreses de fallida segura. Després de tot no sabem encara si és ell el que té raó.

COT DE REDDIS

Llegiu les Edicions de "Justicia Social"

"COMPANY,"

per Màxim Gorki

PREU: 10 cèntims

"Aquest diantre de subatots,"

per H.-G. Wells

PREU: 30 cèntims

"ACCIÓ COOPERATISTA"

Portaveu de la Federació de Cooperatives de Catalunya

Articles doctrinals sobre cooperació: El moviment cooperatiu a Catalunya i a Espanya; Problemes socials relacionats amb la cooperació.

APAREIX CADA QUINZENA

Suscripció anyal: 4 ptes.

Redacció i Administració:

Ara, 11 bis. - Ciutat

S'ha posat a la venda

l'interessant fullet d'en

Gabriel Aiomar

títol

La pena de muerte

traduït al castellà. Conté 24 pàgines amb coberta artísticament impresa a dues tintes i retrat del seu autor. — Es ven a 20 cèntims cada exemplar. S'ha fet un curt tiratge d'una edició de luxe a 40 cèntims.

Les comandes s'han de fer a: Editorial VERTICE, Viladomat 108, Barcelona.

Què fas pel millorament de la nostra societat? Com contribueixes al manteniment de la premsa socialista i obrerista?

Els nostres lectors no han d'oblidar que aquest número de JUSTICIA SOCIAL ha estat revisat per la censura governativa

Obrers del camp! Llegiu i propagueu

"LA TERRA"

SETMANARI POPULAR

PORTAVEU DE LA «UNIÓN DE TRABAJADORES DE CATALUNYA»

Es publica cada dissabte. 15 Cts.

Redacció i Administració: Carders, 12, 1. BARCELONA

En Modest Palahí

demés de cuidar de la venda i subscripció de JUSTICIA SOCIAL, admet subscripcions i anuncis a «Bella Terra», «La Novel·la Estrangera», «Lluita», «L'Esport Català», «La Terra», «Acció Cooperatista» i «Guia Catalana de Ferricarrils».

Travessa del Carme, 8, 1.

GIRONA

Treballador!

Signes digne de la teva condició humana! Com a home, t'has de sentir ciutadà i laborar amb el socialisme per l'adveniment d'una societat millor.

Com a productor, t'has d'aplegar dins les organitzacions obreres, i treballar pel millorament immediat dels teus germans.

Les lletres i les dèries

Un poeta peruà

El Perú acaba de produir un gran poeta: Mario Andino. Cal tenir aquest nom.

Mario Andino—sota aquest pseudònim s'hi amaga el nom d'un esperit refinadíssim—és un dels homes més cultes i interessants del Perú, transportat a Barcelona. I Barcelona ha tingut l'honor d'imprimir el seu primer llibre, "La Hija del Siglo", voluminós aplec de poemes, l'un més poètic que l'altre. En aquesta seva primera obra, Mario Andino revela el seu grandios temps de literat. Excelent primer llibre, a la seva obra li falta molt poc per a ésser definitiva.

Es un llibre inspirat per una dona. "Son los pensamientos preliminares que aleteando densos como aves de bronce y buscando fijeza y gravedad—diu en el pròleg—giran en la mente ardorosa y febril de una mujer blanca y bella, de púrpura de nieve y de azabache que ilumina el alma, quema el corazón y cuando quiere entenebrece la vida. ¿Quién es ella? lector, es la Hija del Siglo que piensa y medita asomada a su balcón que da al cielo y domina la ciudad dormida. Más que de carne, de fuego y de besos es una dulce claror de luna perfilada en formas divinas de mujer. En vano intentaría interpretar las modificaciones de su espíritu i transmisores, yo leo y escribo muy mal, lector, mejor será que juntos en dulce recogimiento escuchemos sus propias voces interiores."

"La Hija del Siglo" és una obra que s'escapa a tota crítica. Es prou bo per a que li calgui un examen detingut dels versos i de les seves proses—perquè conté poesies i proses—. Creiem que la millor crítica serà reproduir fragments de l'obra. Els lectors podran judicar-la i comprendre-la ells mateixos.

"Dejando luna y lucero y el esplendor que te viste, Musa, descendiendo al pudridero y antes di mi alma triste.

También teniendo dolorosa herida me es del todo imposible vivir mudo, y cantando la muerte y la vida Poetas soberanos os saludo.

No a vosotros mis grandes farsarios, nuevos Pegasos de alas temblonas claros clarines de aniversarios jazz-bans de tes y comilonas

"Dos en el tiempo, en el espacio tres, Pasado y Futuro, él, ella y el fruto Superviviente que vestido de luto suma el tiempo, un año, dos, un mes."

"¡Tú aquí! ¡Magnolia! perdona estas glosas. No sé lo que digo. Arde mi cerebro. El Nilo y toda el agua del Ebro se vuelve nube y humo las cosas."

"Ave: elevación, nido, calor. Flor: entreabierta al fruto de amor. Fragancia: que perfuma la vida. Mujer: que me has hecho esta herida. Magnolia, que no me quieres querer. tú eres así, ave, flor, fragancia y mujer."

"¡Alto! que aquí empieza y fine el cuadro segundo. ¡Ojo! que aquí todo el mundo es de una sola pieza."

"Con el oro por cadena y el vicio por carcelero cumple el hombre su condena en un doble pudridero.

La pública tolerancia; el alma del sacerdote. Pureza, mortal fragancia. Justicia, pena de garrote."

"Claro cielo, angel mío, ha huído el puerco espín, mi alma ha florecido, ya tienes un jardín todos los días los consagro a cuidar el jardín de tu milagro."

"Cuando ama la mujer sonríe la Creación, y cuando el hombre palpitan los Avernós. El amor es, pues, caricia en la mujer y furia en el hombre."

"Tanto puede la fantasía que una vez llegó hasta el cielo a preguntar por el ser de mis ilusiones, y los moradores de la gloria me respondieron: Sí, la conocemos, es muy amiga nuestra, pero ella no es ángel, es mujer y está en la tierra. ¡Prisa, que se puede venir o se puede ir! Elevaos con el amor, pero no améis desde arriba."

I ara, tímida, goso posar al peu d'aquests poemes tan elevats, tan espirituals, tan bellament metafísics, la meua signatura.

ERMENEGIL DE SALMÓ

Notes marginals

L'homenatge a Santiago Rusiñol.—Diumenge passat es celebrà amb tota esplendidesa l'homenatge que Catalunya ha tributat a Santiago Rusiñol. No pretendrem pas ressenyar l'acte; fóra inútil, car quan sortiran aquestes ratlles tots els lectors l'hauran llegida a la premsa diària.

Fou un acte esplèndid, grandios. L'homenatge fou sentit per tot Catalunya, i hi assistí representacions de tot Catalunya i delegacions d'altres terres. Hi havia gairebé tota la intel·lectualitat catalana i un nombre immens d'admiradors del pintor-escriptor.

El gran dibuixant català Bagaría assistí a l'homenatge en representació de "El Sol" de Madrid. Donà a Rusiñol un magnífic pergami, escrit en català, en el qual firmen una vuitantena d'escriptors castellans.

Trenta tres presos de la Model de Barcelona (secció de polítics) li enviaren un altre bell pergami adherint-se a l'homenatge. Quan el tren especial que dugué els assistents a l'acte a Sitges passà per davant de la presó, els presos feren volar llurs mocadors; va ésser un moment trascendental, que emocionà tots els viatgers, especialment En Rusiñol.

A Sitges, hi havia gent de tot Catalunya, especialment de Barcelona, els quals junts amb tota la vila en pes reberen el tren especial, engalanat amb garlandes de flors. La rebuda que se li donà és indescriptible.

A Sitges, En Josep M. de Sagarra entregà a Santiago Rusiñol la corona de roure i llaurer forjada en ferro. Es obra dels orfebres senyors Muñoz i Jaume Mercader, segons un dibuix de Domènec Carles. En Sagarra en fer-li l'entrega, llegí unes quartelles inspiradíssimes, de les millors que ha escrit. Rusiñol ho rebé emocionadíssim, però l'emoció del públic no fou menor.

Després d'una visita al Cau Ferrat, passaren a dinar a l'Hotel Subur. A l'hora del brindis, el president de l'Ateneu Barcelonès senyor Pompeu Fabra oferí l'àpat a l'homenatjat. Fou un altre parlament de gran valor. Després parlaren Pere Corominas, Ignasi Iglesias, el senyor Cabré en nom dels Senyors Esteves, i Sitjas i Camps.

Contestà En Rusiñol amb un altre bellíssim discurs. Sembla mentida que un home emocionat com estava ell pugés fer un tan important parlament. Fou escoltat amb un silenci imponent; fou interromput sovint, i al final hi hagué una ovació com la de la seva arribada, una ovació d'aquelles que se'n fan poques.

Abans del retorn, una cobla donà una audició de sardanes. Sitges, es veia tota engalana-

nada. A alguns carrers es veien símbols de les obres d'En Rusiñol.

La funció a Romea, a la nit, fou un altre èxit. El teatre estava adornat. Es representà, magníficament ben presentades, "L'auca del senyor Esteve" i "L'alegria que passa", amb el concurs de la senyoreta Josepina Bugatto; el Mestre Enric Morera dirigí l'orquestra. El teatre, no cal dir-ho, ple a vessar. Rusiñol fou molt ovacionat, veient-se obligat a parlar al final.

La "Unió Socialista de Catalunya" va estar representada a l'acte pels companys de Sitges. Aquest homenatge a Rusiñol ha resultat una cosa sentidíssima. Tot Catalunya s'hi ha sumat. Nosaltres, ara, no sabríem afegir cap paraula; dient que estem compenetrats amb l'homenatge, creiem dir-ho tot.

Conferència S. Perearnau

JUSTICIA SOCIAL i la "Unió Socialista de Catalunya" foren amablement convidats pels presidents de les societats "La Nueva Alianza", "La Artística Culinaria" i "La Unión de Reposteros y Pasteleros" a la conferència que el senyor Salvador crearnau dongué divendres darrer al local del Passatge del Crèdit, havent sentit vivament no poder-hi assistir per haver rebut massa tard les targetes de convit.

TREBALLADORS'

Nosaltres som la vanguardia. Cada un de nosaltres ha de ser propagandista actiu organitzador de la nostra classe, i s'ha de posar en relació amb els companys per augmentar la tasca.

Devem capacitar-nos. Estudiar. En el llibre i en la realitat, en la societat i en el món.

Si volem influir més en els destins de la humanitat no devem perdre un minut

Correspondència de Redacció

Soñador Bohemio. — Agraïm la vostra tramesa i publicarem amb molt de goig el vostre article si ens autoritzeu per emprar l'ortografia corrent, única coneguda dels nostres caixistes. Si voleu, us el podem traduir al català. Salut.

L'obrer que no treballa per la seva emancipació ajuda a fer esclaus als seus propis fills.

Justicia Social

SETMANARI SOCIALISTA

2.ª època

CIÈNCIES - LITERATURA - ARTS

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ:

Viladomat, 108 (Impremia). - BARCELONA

JUSTICIA SOCIAL és l'únic periòdic socialista que es publica a Catalunya. Teniu el deure d'ajudar-lo.

SUSCRIVIU-VOS-HI

personalment a la redacció, o bé trametent l'import de l'abonament a l'administrador, amb segells de correu, gir postal, etc.

PREUS D'ABONAMENT:

Catalunya i Províncies:

Trimestre, 2'50 ptes. - Mig any, 4'50 ptes. Un any, 8 ptes.

Estranger:

Mig any, 5'75 ptes. Un any, 10'50 ptes.

Tota la correspondència de Redacció adreceu-la a l'apartat de Correus 757.

Company: Si sentiu les inquietuds que dignifiquen la condició humana dels oprímits, propagueu JUSTICIA SOCIAL periòdic socialista català.

Preguem als nostres subscriptors per trimestres serveixin renovar llurs subscripcions.

CORRESPONDÈNCIA ADMINISTRATIVA

Joaquim Huetesa.—Sabadell. — Rebuda vostra carta i el gir.

J. Lafitte.—Cornellà.— Rebudes 2'50 subscripció trimestre.

J. C.—Presó.—No us preocupeu per les quotes atrassades. Tant la "Unió" com JUSTICIA SOCIAL es dolen solament de no poder-vos ajudar com voldrien i vos mereixeu. Salut i coratge.

Imp. Ialdre Duch. - Viladomat, 108

El llibre que tot-hom esperava:

RUSSIA

Una enquesta periodística

PER

JOSEP PLA

EDICIONS DIANA: PETRITXOL, 5 - BARCELONA

3 PESSETES